

2 mei 2023

CD Ruimtelijke Ordening

11 mei 2023

Op 11 mei vindt het Commissiedebat Ruimtelijke Ordening plaats. Er staan een aantal onderwerpen op de agenda die van belang zijn voor de drinkwatersector.

DRINKWATERVOORZIENING IS VAN NATIONAAL BELANG

Een drinkwaterbedrijf moet nu en in de toekomst de levering van drinkwater aan consumenten en andere afnemers waarborgen. Deze ‘leveringsplicht’ is in de Drinkwaterwet vastgelegd. Daartegenover staat de zorgplicht van overheden: zij moeten zorgen voor de juiste voorwaarden voor de duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening. Bij de uitvoering van hun bevoegdheden geldt de drinkwatervoorziening als een ‘dwingende reden van groot openbaar belang’. Ook dit is in de Drinkwaterwet vastgelegd. Het belang van de openbare drinkwatervoorziening voor de volksgezondheid (en voor de economie) ligt hieraan ten grondslag.

BORGEN VOLDOENDE DRINKWATERBRONNEN

De drinkwaterbedrijven hebben te maken met een toenemende watervraag door bevolkingsgroei, economische groei, en regionaal stedelijke uitbreiding. Uit recent onderzoek van het RIVM (april 2023) blijkt dat de drinkwaterbedrijven zonder snelle actie van overheden niet aan de tot 2030 stijgende vraag naar drinkwater kunnen voldoen. Het RIVM heeft in het onderzoek de knelpunten én mogelijke oplossingen voor de drinkwatervoorziening tot 2030 nader onderzocht. Het RIVM bevestigt de noodoproep die de drinkwatersector vorig jaar deed dat zij op korte (voor 2030) en lange termijn problemen voorziet in de levering van drinkwater als niet tijdig actie wordt ondernomen. Alle drinkwaterbedrijven hebben al voor 2030 meer productiecapaciteit nodig. Het is absoluut niet zeker dat dit tijdig lukt. Integendeel, drinkwaterbedrijven lopen tegen steeds meer juridische en bestuurlijke belemmeringen aan. In een aantal regio’s ontstaan zonder snelle aanvullende maatregelen op korte termijn problemen met het verzekeren van de drinkwatervoorziening. Als er niets gebeurt, is er naar verwachting bij alle tien drinkwaterbedrijven in heel Nederland in 2030 sprake van een tekort.

REGIONALE UITWERKING

Vewin werkt daarom samen met het Interprovinciaal Overleg (IPO) en het ministerie van IenW aan het Actieplan Beschikbaarheid drinkwaterbronnen 2023-2030 (zie de brief waarmee minister Harbers van IenW het RIVM onderzoek aan de Tweede Kamer stuurde). Het belang hiervan is benadrukt door de aangenomen motie in de Tweede Kamer (april 2023) waarin minister Harbers wordt gevraagd om met een strategie en uitvoeringsprogramma te komen voor het aanwijzen van, ruimte bieden aan en bescherming van nieuwe drinkwaterbronnen. Essentieel is dat het veiligstellen van de (toekomstige) drinkwatervoorziening ook als prioriteit wordt erkend in de programma’s NOVEX, Woningbouw en het Nationaal Programma Landelijk Gebied. In de brief waarmee minister De Jonge voor VRO in december 2022 de ‘provinciale startpakketten’ aanbood aan de Tweede Kamer benadrukte hij het belang om rekening te houden met de drinkwaterfunctie bij het maken van ruimtelijke keuzes. De startpakketten bevatten de nationale opgaven die voortvloeien uit nationale programma’s. De beschikbaarheid en kwaliteit van drinkwaterbronnen is daar nadrukkelijk onderdeel van.

Provincies zijn nu aan zet voor het zeker stellen van de drinkwatervoorziening in de regionale uitwerking. Vewin pleit daarom voor het volgende:

- Verzekeren bij de regionale uitwerking in NPLG en NOVEX voldoende drinkwaterbeschikbaarheid door:
  - het beschermen van de huidige drinkwaterbronnen en ervoor te zorgen dat deze volledig kunnen worden benut;
  - het tijdig aanwijzen van nieuwe bronnen voor drinkwater, deze te beschermen en ruimte te geven om deze ook daadwerkelijk te kunnen benutten.

Ook bepleit Vewin:

- Bevorder dat procedures voor nieuwe vergunningen sneller worden doorlopen; daarbij gaat het ook om vergunningen voor alternatieve bronnen;
- Betrek de drinkwaterbedrijven aan de voorkant bij de nadere uitwerking in de provinciale gebiedsplannen. Zoek hierbij waar nodig afstemming over de provinciegrenzen heen;
- Leg de door provincies en drinkwaterbedrijven geïnventariseerde 'Aanvullende Strategische Voorraden' (ASV's) vast en voorzie deze van een passend beschermingsregime; daarbij hoort uitsluiting van mijnbouw.

Meer informatie

Arjen Frentz
(070) 349 08 90
frentz@vewin.nl

Mirja Baneke
06 82 75 04 61
baneke@vewin.nl

Bezuidenhoutseweg 12 (070) 349 08 50
2594 AV Den Haag info@vewin.nl
Postbus 90611 www.vewin.nl
2509 LP Den Haag